Beeldvormende vergadering 22 mei 2025 Dienstencentrum COA

De volgende vragen met beantwoording zijn gesteld aan het COA:

Welke processtappen worden waar door lopen? En waar vindt de rust en voorbereidingstijd precies plaats? Waar wordt het TBC onderzoek uitgevoerd?

Een persoon die in Nederland asiel wil aanvragen meldt zich op een aanmeldcentrum (AC). Een persoon die met het vliegtuig of met de boot binnenkomt gaat naar AC Schiphol. Een persoon die over land binnenkomt gaat naar AC Ter Apel. Het merendeel meldt zich in Ter Apel. Hierna is beschreven welke stappen vervolgens op welke locatie worden doorlopen.

De eerste aanmelding vindt plaats op het Aanmeldcentrum Ter Apel, hierna vindt een verdeling plaats en worden asielzoekers verplaatst naar de locatie waar de eerste stappen van het asielproces kunnen worden doorlopen. Voor de locatie Zutphen is het uitgangspunt 25-30 personen per dag. In het dienstencentrum van Zutphen wordt vervolgens de eerste fase van het asielproces doorlopen. Het gaat om de volgende stappen:

- Het identificeren en registreren van de asielzoeker. Hier registreren we de persoonlijke gegevens van een vreemdeling, worden documenten ingenomen en onderzocht en wordt biometrie afgenomen. Indien nodig worden er vragen gesteld over de herkomst, reisroute en reden voor vertrek uit het land van herkomst. De asielaanvraag wordt ondertekend en op basis van deze informatie kan de IND bepalen welke vervolgprocedure doorlopen moet worden.
- De asielzoeker krijgt een medische intake en indien nodig wordt er een tuberculose-onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is verplicht. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de GGD. Een arts bepaald of de asielzoeker in quarantaine wordt geplaatst.

Gedurende deze fase wordt de asielzoeker opgevangen op het dienstencentrum.

Na het doorlopen van dit gedeelte van het asielproces wordt de asielzoeker naar een andere opvanglocatie verplaatst. Om bij te komen van zijn reis, krijgt een asielzoeker minstens 6 dagen de tijd tijdens de zogenaamde rust- en voorbereidingstijd. Daarna start de algemene asielprocedure. Voor specifieke groepen geldt een afwijkende procedure. Meer informatie is beschikbaar op https://ind.nl/nl/asielprocedures-in-nederland#dublinprocedure

In de BO wordt beschreven dat de directe verantwoordelijkheid voor het nemen van de noodzakelijke maatregelen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en Veiligheid, behalve bij de Gemeente Zutphen en het COA, bij meerdere partijen ligt. Welke verantwoordelijkheden dragen partijen? Hoe vindt onderlinge coördinatie, afstemming en besluitvorming plaats. Bestaan daarvoor vaste overlegstructuren of samenwerkingsafspraken. Waar wordt dit beschreven en wie is eindverantwoordelijk. Wie betaald deze kosten. Stoppen deze organisaties indien de BO wordt ontbonden.

Irt openbare orde en veiligheid geldt dat:

- Het COA is verantwoordelijk voor de veiligheid van asielzoekers en medewerkers op het dienstencentrum Zutphen. Het COA ontvangt middelen van het ministerie om haar taken uit te voeren.
- De burgemeester is verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de gemeente. Hij kan bevoegdheden uitoefenen om de openbare orde te herstellen of te voorkomen. Gemeente ontvangt vanuit het faciliteitenbesluit financiële middelen die vrij inzetbaar zijn, waaronder voor aanvullende inzet van BOA's indien gewenst.
- De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. Politie ontvang financiële middelen vanuit het rijk.
- Afstemming tussen gemeente, COA en politie vindt regelmatig plaats.

Irt onderwijs geldt dat:

- Gemeente is verantwoordelijk dat asielzoekerskinderen naar school kunnen.
- COA voert de Ohba regeling uit. Dit is de regeling Onderwijshuisvestingsbudgetten ten behoeve van basisonderwijs aan asielzoekerskinderen (Ohba-regeling). Een beroep op deze regeling kan uitsluitend gedaan worden door de gemeente.
- In de Europese Richtlijn staat dat asielzoekerskinderen na indiening van de asielaanvraag binnen drie maanden toegang moeten hebben tot onderwijs. Een asielzoekers verblijft gemiddeld drie weken op het dienstencentrum. Gezien de korte verblijfsperiode wordt geen onderwijs aangeboden. Voordat een leerling een intake heeft gehad en is gestart met onderwijs verhuist hij immers alweer naar een andere opvanglocatie.

Irt gezondheidszorg geldt:

- Asielzoekers hebben recht op medische zorg. Bijvoorbeeld een bezoek aan de huisarts, verloskundige of het ziekenhuis. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) organiseert en financiert de zorg aan asielzoekers. Op het dienstencentrum wordt de huisartsenzorg verzorgd door GZA. Indien nodig verwijst de huisarts een asielzoeker door voor specialistische zorg.
- Op het dienstencentrum is ook de GGD gehuisvest. De GGD voert de verplichte TBC-screening uit.